

PLÁN LIKVIDÁCIE ČASTI LOMU VÝHRADNÉHO LOŽISKA STAVEBNÉHO KAMEŇA - ANDEZITU V DOBÝVACOM PRIESTORE STOŽOK NA ROKY 2018 - 2021

Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie

Navrhovateľ:

PK Metrostav a. s., Kragujevská 11, 010 01 Žilina

Zhotoviteľ:

ENVICONSULT

ENVICONSULT spol. s r.o., Obežná 7, 010 08 Žilina

Apríl 2019

VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

1 NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Plán likvidácie časti lomu výhradného ložiska stavebného kameňa - andezitu v dobývacom priestore Stožok na roky 2018 - 2021

2 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A JEJ ZMENÁCH

Ložisko andezitu sa nachádza vo východnej časti katastrálneho územia obce Stožok, okres Detva, na parc. č. KN-C 704/2, 718/2.

Zmena navrhovanej činnosti predstavuje likvidáciu čiastočnú likvidáciu vo vydobytej časti ložiska andezitu v dobývacom priestore Stožok v zmysle § 19 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov a § 5 nariadenia vlády SR č. 520/1991 Zb. o podmienkach využívania ložísk nevyhradených nerastov.

Dôvodom likvidácie časti lomu je trvalé zastavenie ťažobných prác v predmetnej časti lomu nakoľko ťažiteľné zásoby v danej časti ložiska sú vyťažené, ako aj povinnosť organizácie zahľadiť stopy po predchádzajúcej ťažbe podľa § 10 ods. 5 zákona SNR č. 51 / 1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, a to z dôvodu zvýšenia bezpečnosti, aby nebol ohrozený život a zdravie ľudí alebo majetok.

Likvidačné práce budú priamo nadviazané na výstavbu rýchlostnej cesty R2 v úseku Kriváň - Tomášovce, pričom pri výplni vyťaženej časti lomu budú použité predovšetkým výkopové zeminy, ktoré nebude možné využiť v rámci stavby vzhľadom na ich nevhodné geotechnické vlastnosti.

Práce budú realizované v časti dobývacieho priestoru, na základe „Plánu likvidácie časti lomu výhradného ložiska stavebného kameňa - andezitu v dobývacom priestore Stožok na roky 2018 - 2021“, spracovaného Ing. Jozefom Orbánom, projektantom BČ a ČVBS, č. osv. OBÚ B. Bystrica 1375-3157/2014, v septembri 2018.

Pri spätnej výplni ťažobného priestoru budú použité inertné odpady v množstve 399 000 m³ (cca 678 000 ton). Tieto odpady budú použité na povrchovú úpravu terénu v zmysle § 97 ods. 1 písm. s) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov, so splnením všetkých podmienok, ktoré sú na využívanie odpadov na povrchovú úpravu terénu stanovené vyhláškou MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.

Na technické úpravy dna a svahu lomu budú použité inertné odpady, ktoré sú vhodné na využitie na povrchovú úpravu terénu v zmysle § 20, ods. 3 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z.z. Jedná sa o ostatný odpad, ktorý je podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov zaradený nasledovne:

- 01 04 08 odpadový štrk a drvené horniny iné ako uvedené v 01 04 07,
- 01 04 09 odpadový piesok a íly,
- 17 01 03 škridly a obkladový materiál a keramika,
- 17 01 07 zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06,
- 17 05 04 zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03,
- 17 05 06 výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05.

Dovoz hmôt nákladnými motorovými vozidlami bude realizovaný po jestvujúcej dopravnej ceste v lome, ktorej trasa vychádza z miesta vstupu (výstupu) do lomu z prístupovej cesty a vedie cez mostovú váhu s dôkladnou kontrolou dovezeného materiálu do siete dopravných ciest v lome sprístupňujúcich jednotlivé pracovné plošiny rezov.

Vyťažená časť lomu sa bude vyplňať postupne zo severnej časti. Pri prácach súvisiacich s likvidáciou časti lomu sa bude upravovať dno najnižšej etáže na úrovni 420 m n.m. až po úroveň 464 m n.m.

3 ÚZEMNÉ PODMIENKY

Riešené územie predstavuje silne pozmenenú krajinu, ktorá bola v minulosti využívaná ako poľnohospodárska pôda.

Lom sa nachádza vo vrchovinovom reliéfe v svahu masívu Siroň (688 m n.m.). Kupola hyperstén-amfibolického andezitu tvorí morfológicky samostatnú vyvýšeninu so svahmi na východnú, severnú a západnú stranu, len z juhu je vyvýšenina spojená cez mierne sedlo s chrbtom, pokračujúcim smerom na juh.

Na geologickej stavbe územia sa podieľajú horniny neogénu a kvartéru. Ložisko stavebného kameňa z geologického aj kvalitatívneho predstavuje jedno teleso. Amfibol-hyperstenický andezit tvoriaci ložisko ako relikt vytlačenej kupoly nad prívodným kanálom, resp. vypreparovaný lávový kanál, ktorého vrchná časť - lávový prúd bola oddenudovaná.

Z hľadiska makroklimatickej klasifikácie patrí širšie posudzované územie do oblasti mierne teplej. Dolina rieky Slatina predstavuje v širšom dotknutom území najsuchšiu oblasť, v ktorej sa priemerné ročné úhrny zrážok pohybujú od 600 do 670 mm. Prejavuje sa tu efekt zrážkového tieňa vplyvom obklopujúcich pohorí.

Prevládajúcim vzdušným prúdením v riešenom území je západné, t.j. v smere údolia Slatiny, časté sú aj vetry zo severu a z juhu. Všeobecne však oblasť patrí k relatívne málo veterným oblastiam s priemernou rýchlosťou vetra 1 - 2,5 m/s. Z hľadiska zaťaženia územia prízemnými inverziami riešené územie spadá do kategórie mierne inverzných polôh. Inverzné teplotné pomery sa vyskytujú v údolí Slatiny.

V širšom riešenom území sa okrem samotného kameňolomu uplatňujú biotopy:

- biotopy lúk a pasienkov,
- nelesnej stromovej a krovinej vegetácie (remízky, medze a kroviny, líniová vegetácia rôzneho typu),
- lesných ekosystémov (východne od kameňolomu),
- ľudských sídiel (sídelná zástavba, budovy, parky, záhrady, ruderálne spoločenstvá).

Biotopy samotného priestoru kameňolomu je možné zaradiť ako biotopy na opustených a nevyužívaných plochách (A400000), Opustené ťažobné jamy (A430000) a Kameňolomy (A431000), resp. biotopy X4 Teplomilná ruderálna vegetácia mimo sídel. Charakter územia a v súčasnosti stále prebiehajúca ťažba, ktorá bude naďalej pokračovať aj počas čiastočnej rekultivácie, nedáva predpoklad trvalého výskytu zástupcov fauny a flóry. Po ukončení ťažby a ukončení rekultivácie je predpoklad postupného osídľovania priestoru lomu a podstatnému zvýšeniu biodiverzity v porovnaní so súčasným stavom.

Posudzovaná lokalita a ani bližšie okolie sa nenachádza v žiadnom chránenom území ani jeho ochrannom pásme. V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny tu platí 1. stupeň ochrany.

Posudzované územie a jeho okolie nie je súčasťou území zaradených do sústavy Natury 2000 - chránených vtáčích území alebo území európskeho významu.

4 VPLYVY NAVRHOVANÝCH ZMIEN A ICH POROVNANIE S PÔVODNÝM RIEŠENÍM

Význam a vlastnosti očakávaných vplyvov boli posúdené v súlade s prílohou č. 10 k zákonu č. 24/2006 Z.z., ktorá stanovuje kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona. Bola pritom braná do úvahy povaha a rozsah navrhovanej činnosti vo vzťahu k miestu vykonávania navrhovanej činnosti, ako aj súvislosť s inými činnosťami. Navrhovaná činnosť bola vyhodnotená aj vo vzťahu k nárokom na vstupy a k charakteru výstupov.

Pri hodnotení bola braná do úvahy environmentálna citlivosť oblasti, ktorá bude zasiahnutá zmenou navrhovanej činnosti, s prihliadnutím na súčasný stav využitia územia, súlad navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou, relatívny dostatok, kvalitu a regeneračné schopnosti prírodných zdrojov v dotknutej oblasti a v horninovom prostredí, únosnosť prírodného prostredia, najmä ak ide o tieto oblasti: vodné útvary, mokrade, lesy, chránené územia, oblasti významné z hľadiska výskytu, ochrany a zachovania vzácnych druhov fauny a flóry (napr. chránené druhy a ich

biotopy), oblasti, v ktorých už bola vyčerpaná únosnosť prírodného prostredia, husto obývané oblasti, historicky, kultúrne alebo archeologicky významné oblasti.

Lom Stožok sa nachádza v svahu nad obcou Stožok, najbližšie obytné objekty sa nachádzajú cca 350 m západne od okraja lomu. Likvidačné práce budú prebiehať hlavne v novej časti jamového lomu, takže tieto práce nebudú mať významný vplyv na pohodu obyvateľstva.

Likvidácia časti lomu Stožok bude organicky nadväzovať na existujúcu povolenú ťažobnú činnosť, ktorá bola posúdená z hľadiska jej vplyvov na životné prostredie. Vyvolanou súvislosťou ťažobnej činnosti je doprava kameniva. Zmenou navrhovanej činnosti sa intenzita dopravy významne nezmení, nakoľko pri realizácii stavby rýchlostnej cesty R2 sa bude využívať kyvadlová doprava. Nárast intenzity oproti stavu bez zmeny navrhovanej činnosti je odhadovaný v hodnote do 20 %. Úmerne s tým možno očakávať aj nárast hlukového zaťaženia okolia prístupovej komunikácie.

Ťažba andezitu na parcelách KN-C 704/2, 718/2 v k.ú. Stožok prebieha na základe rozhodnutí príslušných orgánov ochrany poľnohospodárskej pôdy o odňatí poľnohospodárskej pôdy.

Realizáciou zmeny navrhovanej činnosti dôjde k zosúladieniu činnosti s požiadavkami v oblasti ochrany nerastného bohatstva, podľa ktorých pri trvalom zastavení dobývania ložiska nevyhradeného nerastu sa vykonáva likvidácia lomu. Likvidáciou lomu sa sleduje zahladenie následkov dobývania a navrátenie územia na ďalšie využívanie.

Zisťovacím konaním v rámci zmeny navrhovanej činnosti dôjde zároveň k zosúladieniu činnosti s novou právnou úpravou v oblasti odpadového hospodárstva, ktorá povoľuje použitie odpadov na úpravy vyťažených priestorov za predpokladu splnenia špecifických podmienok stanovených vyhláškou č. 371/2015 Z.z.

Kladný výsledok zisťovacieho konania v rámci zákona č. 24/2006 Z.z. bude podkladom pre získanie povolenia použitia odpadov na povrchovú úpravu terénu v zmysle § 97 ods. 1 písm. s) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Z hľadiska ochrany ovzdušia s likvidáciou ložiska súvisí vznik prašnosti, hlavne sekundárnej, ktorá vznikne pohybom vozidiel a iných mechanizmov v rámci rekultivovanej plochy ložiska, predovšetkým v dlhšie trvajúcich bezrážkových obdobiach. Tento vplyv sa môže prejaviť významnejšie iba v hraniciach ložiska, okolité územie nebude významne postihnuté. Oproti pôvodnému hodnoteniu z roku 2009 sa vplyv na ovzdušie realizáciou zmeny navrhovanej činnosti významne nezmení.

Z hľadiska ochrany vôd je likvidácia lomu navrhnutá tak, aby nedošlo k znečisteniu povrchových a podzemných vôd. Na zavážanie ložiska budú použité výlučne nekontaminované inertné materiály pochádzajúce z výstavby v regióne. Pri ich navážaní bude vykonávaná kontrola podľa požiadaviek § 20 ods. 2 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.

12.4.2019

Vypracoval: RNDr. Ivan Pirman